

Muut asiat

328/00.04.01/2021, 329/00.04.01/2021

MVALT § 42

Maakuntavaltuusto:

1) Maakuntavaltuuston seuraava kokous on 28.03.2022 klo 10.00. Kokouspaikka määräytyy myöhemmin.

2) Merkittiin Kainuun maakunnallisen nuorisovaltuuston jättämä aloite:

"Nuorten mielenterveyspalveluiden tarpeen kartoittaminen ja tarpeen mukaisten palvelujen tarjoaminen"

Pula mielenterveyspalveluista on suuri ja ne eivät toiminnaltaan vastaa tarpeisiin, joten myös resurssit huomioiden, mielenterveyden kartoittaminen tulee Kainuussa aloittaa mahdollisimman nopeasti, mielellään jo vuoden 2022 aikana.

Mielenterveys tulee tuoda fyysisen terveyden rinnalle. Esitämme, että samalla kun lasten ja nuorten fyysistä terveyttä kartoitetaan laajoissa terveystarkastuksissa 1,5 ja 8.-luokilla ja lisäksi toisen asteen toisena opiskeluvuonna kartoitettaisiin vuosittain laajemmin myös nuorten mielen hyvinvointia.

Jos laajempi mielenterveyden kartoitus ei puuttuvien resurssien takia onnistu heti 5, 8 ja toiseen asteen toiselle vuosiluokalle, tulee ensimmäisenä keskittyä 8.-luokkalaisten laajempaan mielenterveyden kartoitukseen.

Vuosittaiset koulukuraattorikäynnit peruskoulusta toiselle asteelle normalisoisivat kuraattorilla käyntiä, pienentäisivät avun hakemisen kynnystä ja antaisivat lapsille ja nuorille valmiuksia oman mielen hyvinvointinsa ja henkisen kasvun arviointiin ja tarkasteluun. Vuosittainen tarkastus on tarpeen, sillä mielenterveys voi muuttua huonompaan päin todella nopeasti. Tarkastuksen ei tarvitse olla ajallisesti pitkä, sillä jo lyhyemmästä, esimerkiksi 20 minuutin keskustelusta, on jo huomattava apu ongelmien kartoituksessa.

THL:n tutkimuksen mukaan jopa 20-25% nuorista kärsii mielenterveysongelmista, joka tarkoittaa vain Kainuussa lähes kahtatuhatta nuorta. Usein mielenterveyspalveluiden ongelmina on vaikea lähestyttävyyys, mielenterveyden vähättely, pitkät hoitojonot ja

osaamattomat ammattilaiset ja heidän väärät toimintatapansa.

Mielenterveyden ammattilaisia tulee kouluttaa ja saada tarpeeksi nuorten tarvitsemaan apuun suhteutettuna.

Koulussa tulee myös kertoa aikaisemmin ja laajemmin mielenterveyden ongelmista ja sen ylläpitämisestä. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi kouluvierailuilla ja oppitunneilla opettamisella.

Mielenterveystarkastuksien ja mielenterveydestä kertomisen avulla ammattilaiset sekä nuoret saavat aineksia ehkäistä suurempia mielenhyvinvoinnin ongelmia. "Varhaisiin ongelmiin puuttuminen on niin nuorelle inhimillisesti sekä yhteiskunnalle taloudellisesti kestävää." (mahku mt-tarkastukset)

Yleisestekin mielenterveyspalveluista pitää saada matalamman kynnyksen palveluita, jotka ovat jokaisen saatavilla ongelman vakavuudesta huolimatta. Erityisesti matalan kynnyksen palveluiden resursseja tulee lisätä. (chat-palvelut, etätapaamiset, soittopalvelut).

Lähteet:

<https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyshairiot/nuorten-mielenterveyshairiot>

<https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/vaesto-ja-muuttoliike/>

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoolto/kouluterveydenhuolto/terveystarkastukset/laajat-terveystarkastukset>

MAHKU21 -tapahtumassa koottu tiedosto (MAHKU MT-TARKASTUKSET)"

3) Merkittiin Kainuun maakunnallisen nuorisovaltuuston jättämä aloite:

"Alueen nuorten osallistumisen turvaaminen hyvinvointialueen suunnittelussa ja toteutuksessa

Nuorten osallistaminen hyvinvointialueiden suunnitteluun jo valmisteluvaiheessa on ensiarvoisen tärkeää. Nuoret tietävät itse parhaiten mille palveluille nuorille on tarvetta, millaiset palvelut ja palveluiden toteutustavat ovat hyviä ja tarpeellisia.

Nuorten tulee olla mukana myös hyvinvointialueella käyttöönotettavien vaikuttamiskanavien, -tapojen ja osallisuuden suunnittelussa yhdessä muiden vaikuttajaryhmien kanssa.

Nuorille tulee antaa mahdollisuus tehdä aloitteita sekä osallistua puhe- ja läsnäolo- oikeudella hyvinvointialueen toimielimiin ja erilaisiin työryhmiin, joihin nuoret itse haluavat osallistua. Aluetasolla

päätetään lukuisista nuorten arkipäiväistä elämää koskevista asioista.

Me nuoret vaadimme, että edellä mainitut asiat huomioidaan ja toteutetaan niin hyvinvointialueen valmistelussa, kuin myös sen toteutuksessa.

Kainuun maakunnallinen nuorisovaltuusto
pj. Jonna Kyllönen, 2. vpj Maire Heikkinen, sihteeri Fanni Karjalainen

Lisätietoja:
Mahku21 julkilausuma 16.12.2021"
